

Copiii sunt la această vârstă mai independenți și mai activi fizic decât în perioada preșcolară. De asemenea, grupul de prieteni devine important, la fel și modul în care sunt văzuți de ceilalți. Acum copiii învață să gândească mai complex.

DEZVOLTARE FIZICĂ

- deoarece copiii își dezvoltă abilitățile fizice prin experiențe cu ajutorul cărora descoperă noi lucruri despre capacitățile și limitele propriului corp, este recomandat să participe la o varietate de activități.
- copiii încep să aibă interese legate de diverse sporturi, dar se răzgândesc destul de ușor (de exemplu: le place baschetul, dar după câteva luni interesul lor pentru acest sport scade)
- sporturile la această vârstă ar trebui să fie ceva distractiv, nu se recomandă participarea intensivă sau orientarea spre performanță (Poole, 2007)
- cele mai uimitoare schimbări din această perioadă sunt cele mai greu de observat - acestea se întâmplă în creierul copiilor:
 - în unele zone din creier se adaugă volum (mai ales prin formare de sinapse, ceea ce duce la creșterea vitezei cu care se realizează operațiile mentale)
 - iar în unele arii cerebrale se reduc sinapsele care nu sunt folosite

Ambele fenomene susțin dezvoltarea copiilor prin reorganizarea cerebrală atât de necesară funcționării psihice optime.

DEZVOLTARE COGNITIVĂ

- crește capacitatea de a ține mai multe lucruri în minte în același moment (capacitatea **memoriei de lucru**), ceea ce înseamnă că atunci când sunt mai mari copii pot ține minte mai multe cerințe deodată: “ Sun-o pe bunica și apoi adu-mi pixul de pe birou”
- copii își organizează mai bine cunoștințele și pot să ignore informațiile nerelevante, folosindu-le pe cele necesare pentru problema pe care o au de rezolvat la un moment dat (adică se dezvoltă **inhibiția cognitivă**)
- copiii dispun de o varietate de strategii pentru rezolvarea problemelor și progresează în alegerea celei mai potrivite strategii pentru atingerea scopurilor, planificând și evaluându-și performanțele (**metacogniție**)
- din clasa I până în clasa a III-a copiii pot adăuga ~ 9000 de cuvinte în vocabularul lor, iar din clasa a III- a până în clasa a V-a învață ~ 20000 de cuvinte. Multe din aceste cuvinte sunt derivatele unora deja cunoscute (ex: nod – a înnoda)
- chiar dacă au un vocabular de ~ 40000 de mii de cuvinte, copiii de 10 ani au încă dificultăți în înțelegerea unor cuvinte mai abstracte sau a propozițiilor complicate
- în acești ani se dezvoltă și capacitatea copiilor de a-și descrie experiențele și de a vorbi despre gândurile/ sentimentele lor

DEZVOLTARE SOCIO- EMOȚIONALĂ

Pe măsură ce explorează mediul extern independent de părinți:

- copiii preiau inițiativa în idei și acțiuni,
- se străduiesc din greu pentru a dobândi noi abilități,
- se simt mândri și vor să arate ce pot să facă.
- copiii devin mai independenți și mai responsabili în a face alegeri proprii, învățând despre ei înșiși prin monitorizarea eșecurilor și succeselor
- acceptarea în grupul de prieteni și atingerea scopurilor devin tot mai importante pentru copil
- temerile copiilor sunt legate acum mai mult de performanța școlară sau de acceptarea de către ceilalți copii
- copiii încep să aibă mai mult control asupra impulsurilor, emoțiilor și comportamentelor lor
- copiii petrec mai mult timp gândindu-se la ceea ce cred ceilalți despre ei și astfel încep să înțeleagă conceptele de rușine, vinovăție și mândrie
- deși respectă regulile, copiii de 7-10 ani tind să le vadă ca absolute, abia pe la 11 ani încep să fie mai flexibili, și astfel să înțeleagă că regulile pot fi schimbate dacă toată lumea e de acord
- pe măsură ce înțeleg normele culturale, copiii înțeleg că pentru a te comporta adecvat, în anumite situații nu îți exprimi întotdeauna adevăratele sentimente

Părinții pot facilita dezvoltarea copiilor prin:

- identificarea punctelor forte și a intereselor copilului și oferirea de oportunități de dezvoltare a acestora,
- discutarea erorilor și insucceselor ca oportunități de învățare și asistarea copilului în identificarea unor soluții mai eficiente pentru depășirea viitoarelor obstacole (cea ce dezvoltă metacogniția),
- creșterea simțului responsabilității prin implicarea în sarcini gospodărești adecvate vârstei,
- oferirea unor reguli clare și pe înțelesul copilului despre comportamente potrivite sau nepotrivite,
- limitarea timpului petrecut la TV sau pe internet și oferirea suportului pentru activitățile școlare,
- aprecierea efortului depus de copil și stabilirea unor așteptări care nu sunt prea distanțate de potențialul actual al copilului.

Părinții au o influență mai mare în ceea ce privește performanța școlară, simțul responsabilității, comportamentul față de adulți, iar **grupul de prieteni** e important pentru învățarea cooperării, a negocierii și pentru dezvoltarea abilităților sociale.

Dezvoltarea este influențată atât de **factori genetici** cât și de **mediul** în care trăiește copilul. Atât potențialul transmis genetic cât și experiențele din cadrul familiei, al școlii sau interacțiunile cu alți copii sunt importante pentru dezvoltarea cognitivă și socio-emoțională a copilului.

Informațiile cuprinse în acest pliant sunt derivate din studii de specialitate realizate în numeroase laboratoare internaționale, al căror scop general este **avansul cunoașterii științifice pentru a optimiza dezvoltarea copiilor**. Dacă doriți să participați la studiile realizate în laboratorul nostru ne puteți contacta la:

Laboratorul de Psihologia Dezvoltării

din cadrul **Universității Babeș-Bolyai,**
Facultatea de Psihologie și Științe ale
Educației,

Catedra de Psihologie,

Str. Republicii 37, 400015, Cluj-Napoca.

www.devpsychology.ro

Școlarul mic

- Informații pentru părinți -

Realizator: masterand Dermina Vasc
Coordonator: lector dr. Thea Ionescu